

Landinrichting Leie en Schelde

Beste lezer,

In 1999 kreeg u als inwoner van Zwalm, Zingem of Gavere een exemplaar van de landinrichtingskrant in uw bus. Deze was helemaal gewijd aan het op til zijnde inrichtingsproject Meilegem-Zingem dat toen net door de bevoegde minister was goedgekeurd.

Nu, ruim vier jaar later, is het project bijna volledig uitgevoerd. Tijd dus voor een terugblik op hoe het was en hoe het geworden is en verder zal evolueren.

Alvast veel leesplezier.

Een geheugensteuntje ...

Landinrichting - richtplan - inrichtingsplan

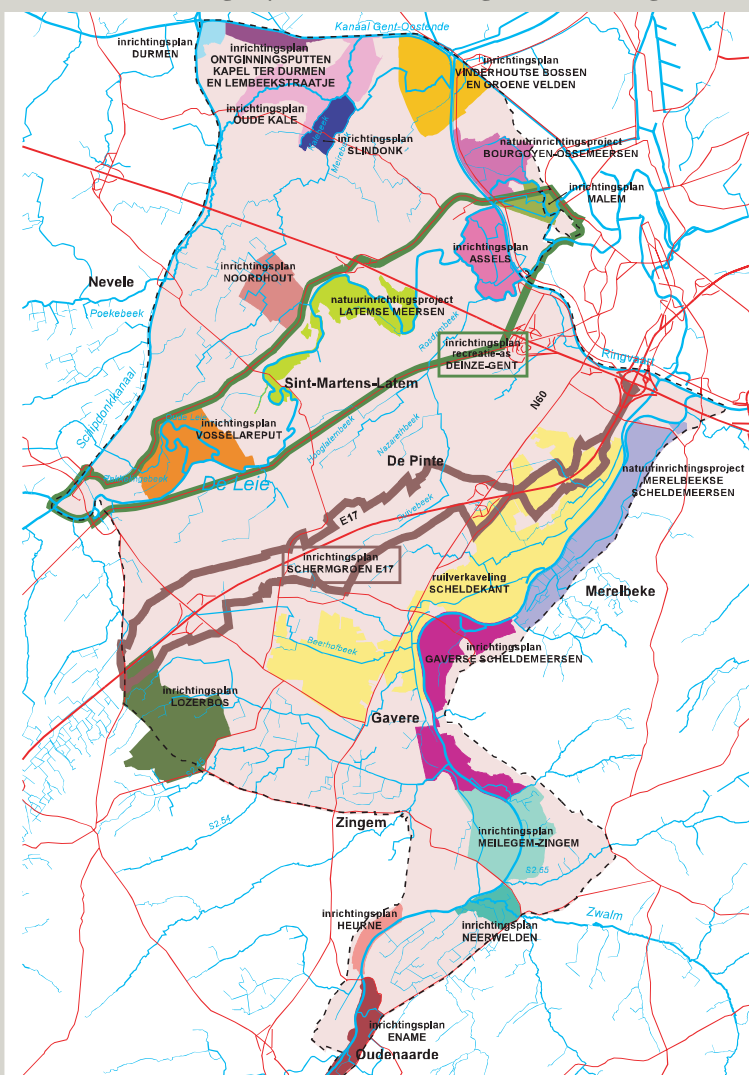
Via het instrument landinrichting wil de Vlaamse overheid het landelijk buitengebied beter inrichten. Voor het landinrichtingsproject Leie en Schelde werd op 30 juni 1998 het **richtplan** door de Vlaamse regering goedgekeurd. Dit plan geeft de grote inrichtingsdoelstellingen weer voor een bepaald gebied en een overzicht van de maatregelen en werken die hiervoor nodig zijn.

Belangrijk hierbij is de samenwerking tussen verschillende overheden, belangengroepen, verenigingen en particulieren; het geheel wordt gecoördineerd door de Vlaamse Landmaatschappij. Het instrument landinrichting heeft als doel alle bestaande initiatieven te bundelen, op elkaar af te stemmen en in overeenstemming te brengen met het richtplan.

De uitvoering van al de maatregelen voor het volledige landinrichtingsproject kan moeilijk via één gedetailleerd plan worden gerealiseerd. De eigenlijke uitvoering gebeurt via afzonderlijke **inrichtingsplannen** (zie kaartje op deze bladzijde); het inrichtingsplan Meilegem-Zingem was één van de eerste.

Voor de opmaak van een inrichtingsplan wordt een deelgebied binnen het landinrichtingsproject verder in detail bestudeerd en wordt er met verschillende sectoren (landbouw, natuur, recreatie, archeologie, visserij, ...) overleg gepleegd. Het resultaat is een gedetailleerd plan met maatregelen en voorstellen voor de betere inrichting van dit gebied, een duidelijke taakverdeling en een financieringsplan. Een concreet voorbeeld: één van de uitgangspunten van de Vlaamse regering was "het inrichten van oude Scheldemeanders met ruimte voor natuur en recreatie". Dit is een eerder algemene uitspraak die beperkt blijft tot de grote lijnen waarbinnen moet worden gewerkt. Het richtplan voorziet o.m. in de verbetering van natuur, zachte recreatie en het open houden van het landbouwgebied. In het inrichtingsplan wordt dit verder in detail uitgewerkt tot concrete maatregelen. Zo kan je terugvinden dat het provinciebestuur zou instaan voor de aankoop en de inrichting van de Kaameersen met inrichtingsmaatregelen voor natuur (bv. vernatting) en aandacht voor recreatie (bv. door de aanleg van knuppelpaden en de bouw van een vogelkijkhut). ■

Inrichtingsplan Meilegem-Zingem

Landinrichtingsproject Leie en Schelde

Het landinrichtingsproject Leie en Schelde is gelegen op 13 gemeenten: Gent, Lovenegem, Nevele, Deinze, Sint-Martens-Latem, De Pinte, Merelbeke, Nazareth, Kruishoutem, Zingem, Gavere, Zwalm en Oudenaarde. De totale oppervlakte van het project bedraagt ruim 23.000 ha.

Even situeren ...

het projectgebied

Het projectgebied Meilegem-Zingem (443 ha) ligt op het grondgebied van de gemeenten Gavere, Zingem en Zwalm in de Scheldevallei.

De grens wordt in het noorden gevormd door de Beekstraat, de Schelde en Scheldekant; in het oosten door de Klikhoutestraat, de Paepstraat, de Meilegemstraat, de Lindestraat en de Peperstraat; zuidelijk vormen de Schoolstraat en de Nederzwalmsesteenweg de grens en in het westen de Dijkstraat. De Schelde doorsnijdt het gebied van zuid naar noord.

Op de middenbladzijden vindt u een detailkaart van het gebied.

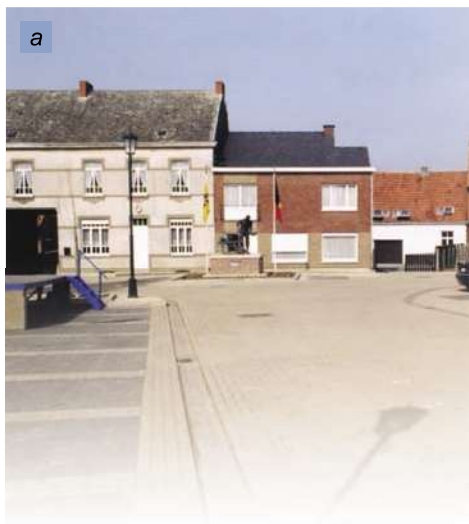
Sterke troeven en mogelijkheden ...

Krachtlijnen van het project

De Scheldevallei is een gebied vol variatie: graslanden, akkers, bosjes, waterlopen, ... elk met hun eigen planten- en diersoorten. Een aantrekkelijk gebied met weinig bebouwing waar heel wat mensen werken, wandelen, fietsen, hengelen, varen, ... kortom, genieten van de omgeving in al haar schoonheid en afwisseling. Het natuureducatief centrum De Kaaihoeve lokt als educatieve attractiepool heel wat bezoekers.

Hopelijk voelt u zich na het lezen van deze brochure aangetrokken om dit mooie gebied langs de Scheldevallei verder te ontdekken samen met familie en vrienden ...

In het inrichtingsplan werd vastgelegd dat het gebied een voorbeeldfunctie moet vervullen op vlak van natuureducatie, natuurontwikkeling en natuurgericht landbouwbeheer. De voorgestelde maatregelen hebben betrekking op **landschapsherstel, natuurontwikkeling, zachte recreatie en milieukwaliteitsverbetering.**

1 Fietspad Zwalm

Veiliger fietsen tussen Meilegem en Hermelgem

Om de veiligheid van de fietsers te verhogen, werd de aanleg van een fietspad tussen Meilegem en Hermelgem in het inrichtingsplan opgenomen.

In het voorjaar van 2003, zondag 23 maart om precies te zijn, werd het geheel samen met de lokale verenigingen feestelijk ingehuldigd.

Voor de gelegenheid hadden heel wat bewoners hun huizen langs het fietspad versierd met vlaggen.

Het stralende weer zorgde die dag voor de kers op de taart. ■

fotolegende:

- a. vernieuwde dorpskern Meilegem; heraanleg plein en parkeerplaatsen met aansluitend het fietspad
- b. de officiële inhuldiging; toespraak door B. Eeckhout, burgemeester van Zwalm
- c. fanfare voorop, paarden en koetsen volgen ... het nieuwe fietspad wordt feestelijk ingereden

De **gemeente Zwalm** stond in voor de uitvoering van dit dossier.

De aanleg van een fietspad in de Meilegemstraat, vanaf de *Saksenboom* en de *Lindestraat* werd ingepast in een gemeentelijk dossier van dorpskernrenovatie.

De aanleg van het fietspad werd via de landinrichting gesubsidieerd met Vlaamse en Europese middelen.

Eindelijk eik in de Eikstraat

Beplanting Eikstraat en Dijkstraat

Op het grondgebied van de **gemeente Gavere** vormt de overgang van de Scheldevallei naar de oostelijke steilrand een opmerkelijke verandering in het landschap. Om deze overgang te accentueren, werden langs de westelijke zijde van de Eikstraat in Dikkelvenne 95 zomereiken en 900 stuks sleedoorn geplant.

De kaprijpe populieren die langs de *Eikstraat* stonden, werden in het najaar van 1999 geveld.

Om een natuureducatieve actie te koppelen aan het project werden de nieuwe aanplantingen uitgevoerd in samenwerking met de Gavere lagere schoolkinderen.

Acht vestigingen van de Gavere onderwijsinstellingen gingen akkoord om in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij aan een plantactie deel te nemen op 15 en 22 februari 2000.

217 leerlingen uit het 5de en 6de leerjaar zetten op deze dagen hun beste beentje voor om de Eikstraat te voorzien van een mooie, aaneengesloten houtkant. De klassen kregen vooraf een woordje uitleg over wat een houtkant is, de functie ervan, de eigenschappen van het plantgoed en de manier waarop een boom moet worden aangeplant.

Voorzien van een spade en met de laarzen aan, werd alle plantsoen door de kinderen op de voorziene plaatsen aangeplant.

Een drietal jaar later is de houtkant reeds uitgroeid tot een brede, rijk gevarieerde, min of meer gesloten beplanting bestaande uit de doornige, bloeiende en besdragende sleedoorn (c) afgewisseld met zomereiken (d) die nog verder moeten ontwikkelen tot hogere bomen.

Deze aanplant is zeker en vast een verrijking voor het Gavere landschap en zal in de toekomst verder uitgroeien tot een opmerkelijke groene lijn in de Scheldevallei.

Ook in de **gemeente Zingem** trokken de leerlingen van de lagere school erop uit om 130 essen (e) aan te planten in de *Dijkstraat*. Deze beplantingswerken werden uitgevoerd in december 1999. ■

fotolegende:

a. boomplantactie in Gavere

b. boomplantactie in Zingem; vóór het planten eerst een woordje uitleg ...

c. sleedoorn; bloem en vrucht

d. zomereik; bloei, blad en vrucht

e. es; bloei, blad en vrucht

f. ... en dan actie

Meuleken 't Dal, laat je wieken draaien in de wind

Een pareltje in het landschap

In de Amelotstraat te Zingem is het Meuleken 't Dal een opvallende verschijning in het landschap. De molen is een kleine staakmolen op hoge teerlingen (vier stenen 'blokken') die functioneerde als korenmolens. Vlak voor de molen staat nog steeds een kleine en lage molenaarswoning.

De molen werd reeds beschermd als monument in 1944, het omliggende landschap werd beschermd vanaf 1977. In 1982 kreeg het 'muldershuis' (molenaarswoning) ook het statuut van monument.

In 1999 kocht het **provinciebestuur van Oost-Vlaanderen** de molen aan met financiële steun van het **Vlaams Gewest** via de landinrichting.

Als educatief steunpunt en als uitkijkpost over de ganse vallei paste de aankoop van de molen binnen de doelstellingen van het inrichtingsplan.

het maalvaardig maken van de molen aangevat.

Ook de restauratie van de molenaarswoning staat nog op stapel.

Het volksriempje, dat over deze en de omliggende molens tot stand kwam, geeft een poëtische beschrijving van het leven zoals het vroeger was.

*Meuleken Heurne
maakt fatsoen,
Meuleke Zingem (Molen ter Speelt)
heeft wat te doen,
Meuleke Voorde (wijk van Zingem)
spant de koorde
Meuleke 't Dal
maakt het al
rijp of groene
't heeft al te doene.*

Van al deze molens is alleen het Meuleken 't Dal overgebleven.

fotolegende:

- a. algemeen zicht op Meuleken 't Dal
- b. molen met daarnaast de kleine molenaarswoning
- c. houten gedeelte van de molen
- d. toelichting over de geschiedenis van de molen door de molenaar-conservator van het provinciaal molencentrum (MOLA)

De molen dateert waarschijnlijk uit de 14de eeuw en was zo goed als zeker eigendom van de Gentse Sint-Baafsabdij.

Uit oude geschriften over de molen blijkt dat er in de nacht van 3 op 4 september 1882 op deze plek een moordpoging werd gepleegd "door middel van eenen mesthaak, zodanig dat de hersens zich door de gapende wonde vertoonden." (Hoe het verhaal verder ging, is niet meteen duidelijk.)

Het Meuleken 't Dal is één van de oudste molens van Oost-Vlaanderen. Het is tevens de kleinste volwaardige windmolen. De oude molen onderging vele restauraties maar het beeld in het landschap is gebleven.

Sedert de jaren 1980 had de molen nauwelijks nog gedraaid. In 2001 startten daarom de eerste grondige herstellingswerken. De molen werd toen draaivaardig gemaakt. Ondertussen is ook de restauratie voor

En de toekomst van de molen?

Droom of ooit werkelijkheid?

Een toekomstvisie ...

Wie weet zal ooit het volledige verhaal van graan tot brood te volgen zijn in Zingem en Zwalm.

Oude graansoorten kunnen worden geteeld op de archeologische site (zie verder), het graan gemalen in Meuleken 't Dal en het meel vervolgens tot brood gebakken in de oude oven van de Kaaihoeve.

In elk geval iets om naar uit te kijken ... ■

Een nieuw natuurgebied voor de gemeente Zingem

De natuur inrichten in Grootmeers

De **gemeente Zingem** engageerde zich voor de verwerving en de natuurinrichting van Grootmeers (19 hectare, grotendeels opgehoogde valleigronden).

De *inrichtingswerken* hadden tot doel een deel van het oorspronkelijke meersenkarakter te herstellen. In grote lijnen kwam dit neer op het aanleggen van een moeraszone van ongeveer 1 ha in het noorden van Grootmeers. Op de overige delen mag de natuur zich op de voormalige akker spontaan ontwikkelen. Op termijn zouden enkele runderen dit gebied kunnen begrazen.

De voorbije maanden werd ongeveer 10.000 m³ grond afgegraven waarbij sommige gedeelten meer werden afgegraven dan andere. Zo ontstaan er 'depressies' (lager gelegen, vochtiger gebieden) in het landschap wat dan weer extra kansen biedt voor een meer gevarieerde natuur. Er werden ook enkele poelen uitgegraven en de loop van een waterloop werd hersteld. Deze inrichtingswerken zijn nu bijna volledig voltooid, met uitzondering van een deel van de grondafvoer en de aanplanting. Binnen de gemeente Zingem werd een

breed *maatschappelijk draagvlak* gevonden voor het project. De **Minaraad** speelde hierbij een belangrijke rol. Zij was - bij wijze van voorbeeld - actief betrokken in de adviesvorming doorheen het volledige dossier en werkte ook mee in het onderzoek naar de mogelijkheden en de evaluatie van de realisaties.

Door deze actieve betrokkenheid kwam ook een tandem tussen de gemeente Zingem en **Natuurpunt** tot stand. Na de voorlopige oplevering van de werken zal Natuurpunt immers instaan voor het beheer van Grootmeers.

Om de toegankelijkheid van Grootmeers te verzekeren, werd bij de inrichtingswerken ook meteen gezorgd voor de aanleg van een wandelcircuit.

Op de laagste en dus meest vochtige plaatsen kwam er een 'knuppelpad' (een iets hoger gelegen houten pad op paaltjes) zodat het gebied ook tijdens de nattere perioden van het jaar kan worden bezocht.

Mogelijkheden genoeg dus om het gebied op eigen initiatief te verkennen. Ook onder begeleiding van een gids zal je op termijn de evolutie van de natuur in de kern van het gebied kunnen ontdekken. ■

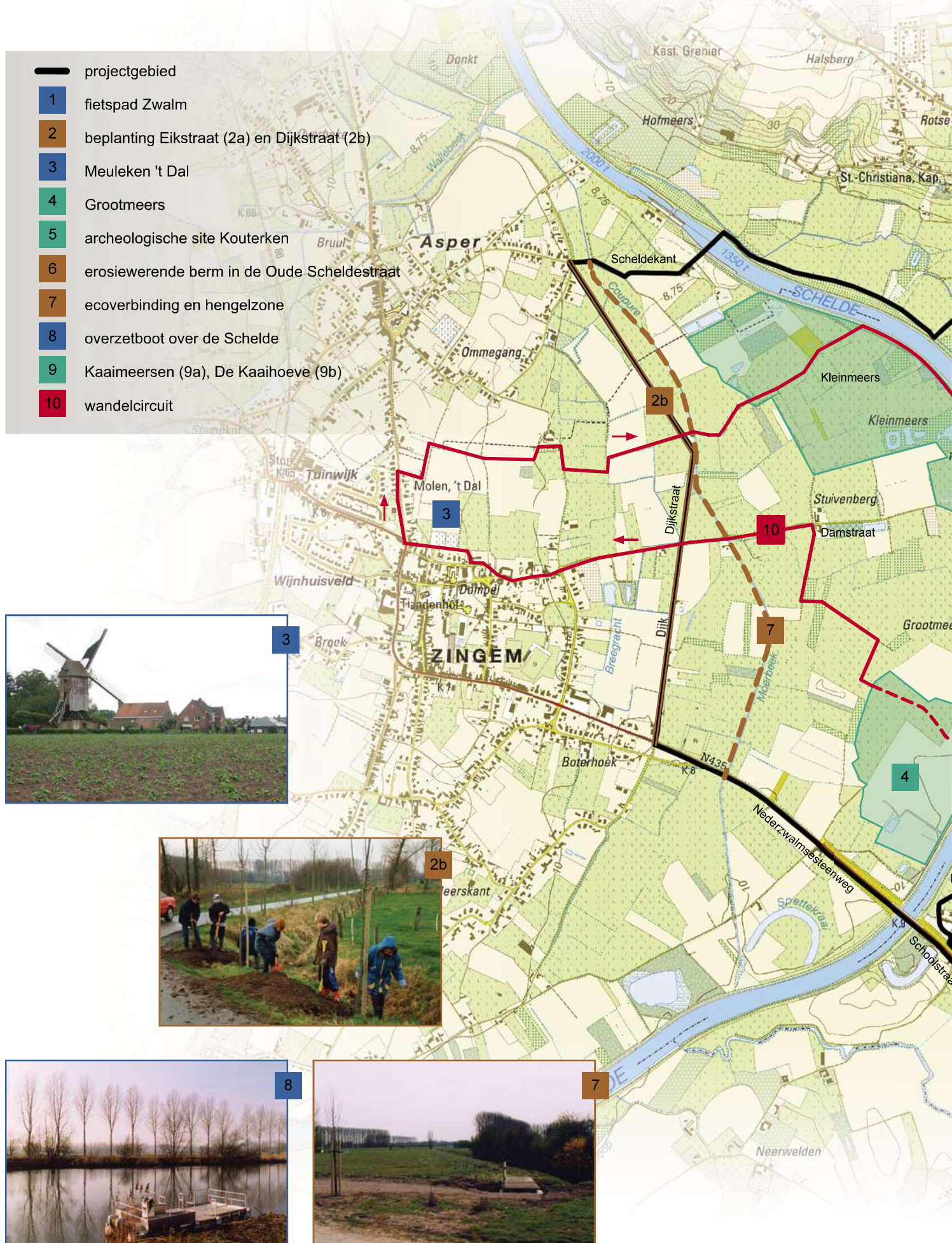

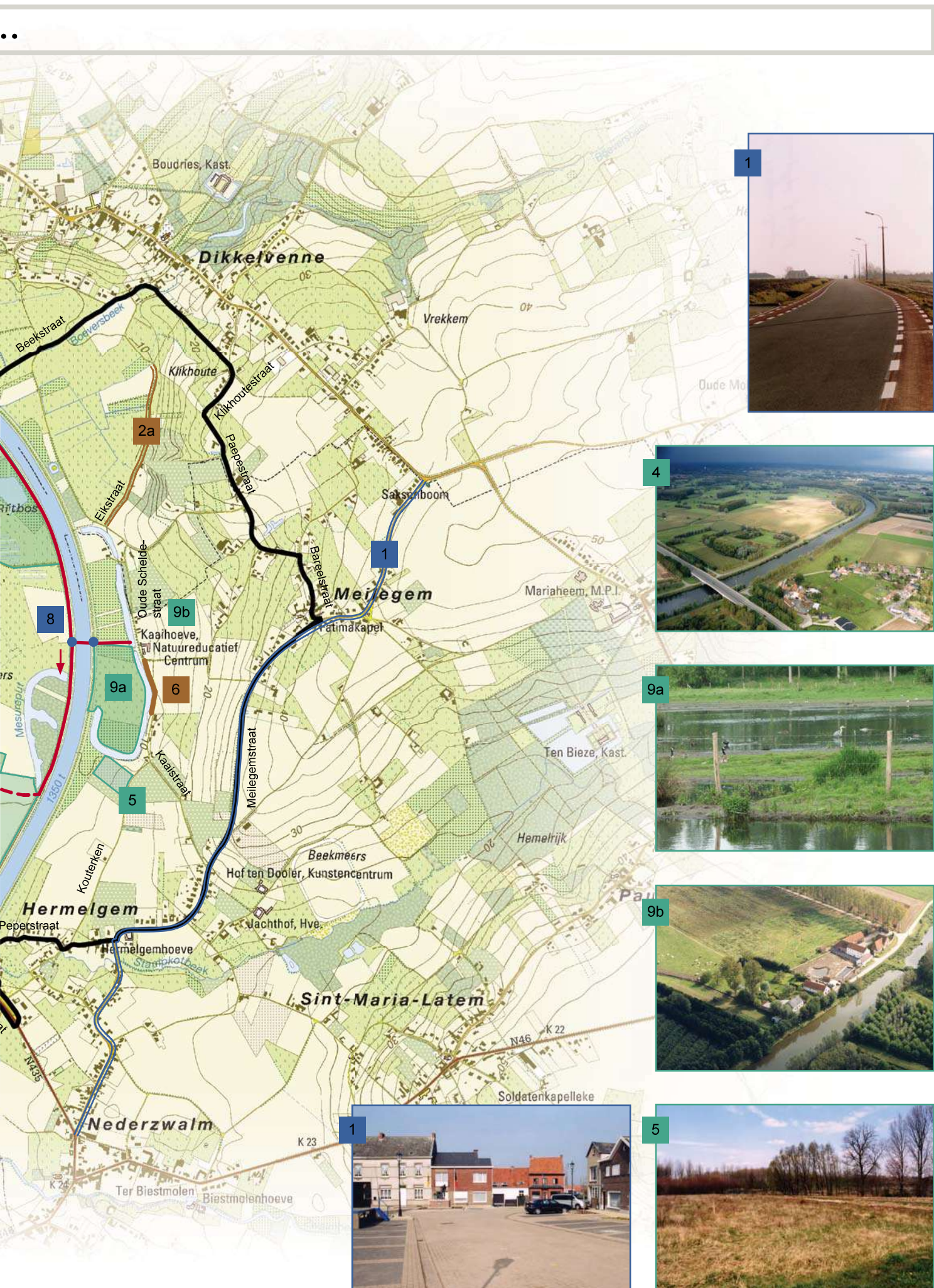
fotolegende:

- a. Grootmeers, vroegere situatie
- b. afgravingen brengen meer 'reliëf' in het gebied
- c. een nieuwe stuw zal het water langer in het gebied houden
- d. algemeen zicht op de omgeving vóór de uitvoering van de werken

Het projectgebied Meilegem-Zingem in een oogopslag .

- projectgebied
- 1 fietspad Zwalm
- 2 beplanting Eikstraat (2a) en Dijkstraat (2b)
- 3 Meuleken 't Dal
- 4 Grootmeers
- 5 archeologische site Kouterken
- 6 erosiewerende berm in de Oude Scheldestraat
- 7 ecoverbinding en hengelzone
- 8 overzetboot over de Schelde
- 9 Kaaimeersen (9a), De Kaaihoeve (9b)
- 10 wandelcircuit

Kouterken, archeologisch waardevol gebied

Aan het kruispunt Kaaistraat - Kouterken, op het grondgebied van Zwalm, ligt een archeologische site uit de Romeinse periode. Vroeger onderzoek wees op bewoningssporen en landbouwactiviteit. Het **provinciebestuur** kocht, aansluitend op de oude Scheldemeander, enkele representatieve percelen aan in het kader van het inrichtingsplan. Het is de bedoeling om het Romeinse landbouwsstelsel op een deel van deze percelen te reconstrueren, een deel als bos in stand te houden en mogelijkheden voor spontane natuurontwikkeling te voorzien.

Het Romeinse landbouwsstelsel

De Romeinen kenden de tweejaarlijkse, maar niet de typisch middeleeuwse driejaarlijkse vruchtwisseling. Dit heeft te maken met het feit dat de beschikbare hoeveelheid mest doorgaans ontoereikend was om alle akkerland vruchtbaar te houden. Daardoor moesten sommige akkers een jaar braak blijven liggen.

De Galliërs echter gebruikten ook mergel (*marga*) of kalk (*candida creta*) als bodemverbeteraar en konden de akkers permanent gebruiken.

De Romeinen verbouwden in onze gewesten als graansoorten o.a. gerst (voor pap en als veevoeder), emmer (ook éénkoren genoemd) en spelt (vooral voor brood, maar ook voor pap).

In de Romeinse tijd waren erwten en tuinbonen veeleer akkerplanten, linzen trof men eerder aan in moestuinen.

Fruitbomen vindt men eerder terug op de randen van de akkers. De meest voorkomende soorten zijn appel (vooral kleine appels zoals in de siertuin van het museum te Velzeke), pruim (kroosjes), walnoot en tamme kastanje (door de Romeinen binnengebracht in onze streken).

Uit archeologisch onderzoek blijkt dat de akkers in de Romeinse tijd vaak begrensd waren door verticaal geplaatste, houten paaltjes, gecombineerd met een vlechtwerk van twijgjes (wilg).

copyright: Pam Velzeke - ontwerp: Marc Rogge

Op het stuk grond dat werd aangekocht, wordt er naar gestreefd een 'Romeins' schuurtje te bouwen dat dienst zal doen als schuilhok voor dieren en berghok voor landbouwmateriaal. ■

Heraanleg bermen

In de Oude Scheldestraat, vlakbij het natuureducatief centrum De Kaaihoeve zijn de bermen heringericht. Momenteel is enkel een grazige berm zichtbaar.

Het **provinciebestuur** kocht hiervoor ca. 5.600m² grond. De Provincie staat ook in voor het latere beheer.

Het grootste probleem in de Oude Scheldestraat was dat bij regenweer de aarde van de naastliggende akker op de weg terechtkwam. Op sommige stukken leek de straat soms een aarden weg. Voor de landbouwer betekent dit verlies van vruchtbare grond, voor de voetganger, fietser en automobilist een onveilig, modderig en glibberig traject.

Een brede strook van de akker, langs de rand van de weg wordt momenteel niet meer gebruikt door de landbouwer. Deze grazige strook zorgde er in de winter van 2002-2003 reeds voor dat er minder aarde op de weg kwam. Het is de bedoeling om ook een haag aan te planten op deze strook om de afspoelende grond nog beter tegen te houden. Op een aantal plaatsen zal de haag onderbroken worden zodat de landbouwer zijn akker nog vlot kan bereiken en de wandelaar ook een zicht op de omgeving behoudt. Een informatiebord zal voorbijgangers uitleg geven over het hoe en het waarom van deze erosiestrook. ■

fotolegende:

- a. reconstructietekening
Gallo-Romeinse villa in Zottegem;
detail van moestuin met bijgebouwen
- b. graansoort: gerst
- c. archeologische site Kouterken

- d. zicht op de Kaaihoeve,
Oude Scheldestraat en Kaaistraat

Ruimte langs het water voor mens, dier en plant

Uitbouw ecoverbindingen en aanleg hengelzone

Door ruimte te voorzien langs waterlopen, wegbermen en taluds kunnen dieren en planten deze grondstroken gebruiken als rust- en verblijfplaats en zich er ongestoord langs verplaatsen.

Deze zogenaamde **ecoverbindingen** zijn gemiddeld vijf meter breed en werden door het **provinciebestuur** aangelegd langs de Boeversbeek (Gavere), de Coupure en de Moerbeek (Gavere en Zingem). Langs de Boeversbeek worden eveneens beplantingswerken voorzien.

Langs de Coupure en de Moerbeek zijn plaatselijk de oneffenheden van gestort slib opgeruimd. In de toekomst zullen bepaalde stroken kunnen gebruikt worden door hengelaars.

Eén van de toegangen tot de oeverstroken situeert zich in de Damstraat richting Nederzwalmsessteenweg.

De **gemeente Zingem** liet een duiker plaatsen en zorgde eveneens voor de aanleg van een kleine verharde parkeerstrook. De strook kan ook dienen als uitwijkplaats van het landbouwverkeer in de Damstraat.

Momenteel is het water van de Coupure en de Moerbeek sterk vervuild met huishoudelijk afvalwater van Zingem. Bovendien wordt het waterpeil laag gehouden om de afvalwaterlozing mogelijk te maken. Binnen een periode van vijf jaar zullen de plannen van de **Vlaamse Milieumaatschappij** voor de zuivering van het afvalwater van Zingem, door **Aquafin** worden uitgevoerd.

Dit zal tot gevolg hebben dat de betrokken waterlopen in de toekomst als viswater gebruikt kunnen worden. Door de aanleg van de bufferstroken langs de Coupure en de Moerbeek zullen de vissers het water kunnen bereiken zonder de aanpalende grondgebruikers te storen. ■

fotolegende:

a. vijf meter brede bufferstrook langs de Coupure

b. parkeerplaats voor hengelaars en brugje ter hoogte van de Damstraat

c. nieuwe houten brug over de Coupure voor wandelaars

d. bufferstrook langs de Boeversbeek

e. officieel 'invaren' van de overzetboot

Overzetboot

Schipper mag ik overvaren ?

Het **provinciebestuur** realiseerde een overzetdienst aan de Schelde.

Het 'actieterrein' van het provinciaal natuur-educatief centrum De Kaaihoeve ligt immers voor een groot deel aan de andere zijde van de Schelde. Voor excursies moest bijgevolg steeds een omweg gemaakt worden langs drukke en eerder onveilige wegen.

Een permanente overzetdienst is helaas onmogelijk omdat de Schelde veel te druk bevaren wordt. Het Vlaams Gewest gaf echter wel toestemming voor een overzetboot die op vraag en met een deskundige stuurman groepjes personen kan overvaren.

De afdeling Boven-Schelde van de **Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ)** stond in voor de bouw van de aanlegsteigers die zo natuurlijk mogelijk werden aangelegd. Het **provinciebestuur van Oost-Vlaanderen** nam de aankoop van de boot voor zijn rekening.

In juni 2000 werd de overzet officieel ingevaren. Vandalen vernielden helaas vrij snel deze boot waarop het provinciebestuur besliste zelf een nieuwe boot te bouwen die beter tegen brandstichting bestand was. ■

Een nieuw provinciaal natuurreservaat

De Kaaimeersen

De Scheldevallei is een gebied waar de **Provincie Oost-Vlaanderen** reeds jaren veel aandacht en middelen aan besteedt via het Scheldevalleiproject. Ook het natuur-educatief centrum **De Kaaihoeve** speelt hier een belangrijke rol.

Via de uitvoering van het inrichtingsplan Meilegem-Zingem door een hele reeks partners, zijn onder impuls van de Vlaamse Landmaatschappij een aantal zaken versneld gerealiseerd.

Natuurherstel en -ontwikkeling in de Scheldevallei is hierdoor een feit.

Het provinciebestuur kocht met steun van de Vlaamse overheid 7 ha grond vlakbij De Kaaihoeve. Het ging om 2 percelen met bosjes van Canadapopulieren en een stuk weiland dat ertussen lag.

De naam 'Kaaimeersen' was snel gevonden. Het gaat immers om de laagst gelegen gronden aan de binnenoever van de oude Scheldearm in Meilegem, rechtover De Kaaihoeve.

De populierenbosjes zijn intussen gekapt. De bomen verkeerden door de te vochtige gronden in slechte conditie. De inheemse boomsoorten die typisch zijn voor deze riviervalleigronden zoals wilg, els, es, zomereik en meidoorn krijgen nu alle kansen om zich te ontwikkelen. Bovendien werd ervoor gekozen om een deel van het dode

hout, afkomstig van het kappen van de populieren, ter plekke achter te laten. Hiervan zullen verschillende planten- en diersoorten profiteren zoals bv. paddestoelen en allerlei ongewervelde dieren. Ook diverse zoogdieren, waaronder de bunzing, de egel en de hermelijn kunnen de hopen hout gebruiken als schuilplaats.

In de graslanden werden een aantal oude grachten uitgediept en opnieuw in verbinding gesteld met de oude Scheldearm. Op die manier is het mogelijk voor vissoorten zoals de snoek om zich in de ondiepe zones voort te planten (paaïen).

Via bijkomende graafwerken werd in het grasland meer 'reliëf' aangebracht om zo te komen tot geleidelijke overgangssituaties van zeer nat naar minder nat. Ook dit zal leiden tot een meer gevarieerde natuur.

Naargelang de ontwikkeling van het grasland zal er mogelijk eerst worden gehooïd, gevolgd door een nabeweiding in de periode juni tot oktober (met twee runderen per hectare).

Voor het beheer van het grasland onderzoekt de Provincie om samen te werken met de lokale landbouwers via een overeenkomst voor kosteloos gebruik.

Nieuw natuurleerpad

Al wandelend de natuur beleven

Gelegen aan de binnenoever van de oude Scheldearm, lenen de Kaaimeersen zich uitstekend tot waterbeheersing in functie van natuur. Dit betekent dat het water via het plaatsen van enkele schotbalkjes in het najaar kan worden opgehouden en dat het peil in het voorjaar ook iets langer hoog wordt gehouden.

Gezien de relatief lage ligging van de meersen is een waterpeilverhoging van max. 50 cm voldoende om een groot deel van het reservaat te vernatten, zonder dat de andere gebiedsfuncties in de omgeving

nu reeds op aanvraag en in het kader van educatieve programma's groepen naar de overkant brengt, waar de Scheldemeersen van Zingem (Grootmeers, Kleinmeers) zich bevinden.

Vogelliefhebbers kunnen gebruik maken van de gloednieuwe kijkhut in het gebied, te bereiken via het pad dat recht tegenover De Kaaihoeve vertrekt.

Er wordt reeds met belangstelling uitgekeken naar de verdere evoluties. Bedoeling is immers om de veranderingen bij een aantal

worden gehinderd.

De voorbije winter werd het water voor de eerste keer hoger gehouden met reeds spectaculaire gevolgen op vlak van vogelwaarnemingen. De reeds waargenomen soorten zijn onder meer aalscholver, grutto, kemphaan, zomertaling, krakeend en hoge aantallen pijlstaarten.

De Kaaimeersen zijn momenteel nog een relatief klein natuurgebied. Juist daarom zal worden geprobeerd om het gebied nog te vergroten en plaatselijk, via educatieve paden, de toegankelijkheid voor het publiek mogelijk te maken.

Om de natste stukken te overbruggen, werden knuppelpaden aangebracht.

Op het oude spoorwegdijkje, langs de noordgrens van het reservaat, kan je van De Kaaihoeve rechtstreeks naar de nieuwe Scheldedijk. Daar ligt de overzetboot die

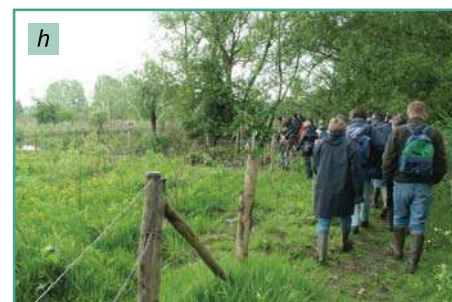
soorten op regelmatige tijdstippen op te volgen, de zogenaamde 'monitoring'.

Hierbij wordt nauw samengewerkt met experts. Het volgen van deze evoluties is belangrijk voor het bijsturen van het gevoerde beheer en de verdere uitbouw van de Kaaimeersen als een provinciaal natuureservaat. ■

De **gemeente Zingem** stond in voor de aankoop en aanleg van een wandelcircuit. Dit nieuwe circuit zorgt voor een verbinding tussen de verschillende aandachtspunten in het projectgebied en zal aansluiten met natuurleerpaden.

Het nieuwe pad voert de wandelaar langs de gebieden Grootmeers en Kleinmeers tot aan het Meuleken 't Dal in Zingem. Je geniet er met volle teugen van het landelijke Zingem en wandelt op onverharde paden langs waterlopen, akkers, graslanden en natuurgebieden.

De gemeente is samen met **Natuurpunt** en het **provinciebestuur** ook betrokken bij de afwerking van het natuurleerpad. Het wandeltraject is nu al toegankelijk maar door middel van onder meer natuureducatieve infoborden en dito wandelbrochure willen zij u verder verleiden om er de natuur te bewonderen of beleven. ■

fotolegende:

- a. knuppelpad (Kleinmeers)
- b. vogelkijkhut in Kaaimeersen
- c. knuppelpad (Kleinmeers)
- d. luchtfoto omgeving Kaaihoeve
- e. watervogels in Kaaimeersen
- f. aalscholvers
- g. natuurleerpad ter hoogte van Grootmeers/Stuivenberg
- h. natuurleerpad (Kaaimeersen)

Overleg en samenwerking ...

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) is de stuwende kracht achter de landinrichtingsprojecten. Zij maakt in opdracht van de Vlaamse regering de richtplannen en de inrichtingsplannen op. Voor de opmaak van deze plannen wordt nauw overleg gepleegd met de verschillende besturen en sectoren. Het uiteindelijke doel is immers de inrichting van het landelijk gebied met vereende krachten aan te pakken. De intense manier van samenwerken zorgt ervoor dat het inrichtingsplan door alle sectoren ondersteund kan worden. Bovendien worden bestaande initiatieven niet opzij geschoven maar in de mate van het mogelijke geïntegreerd in het inrichtingsplan. In het inrichtingsproject Meilegem-Zingem zijn de uitvoerende en/of financierende partners de afdeling Bovenschelde van de Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), de afdeling natuur van Aminal, het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen en de gemeentebesturen van Zingem, Gavere en Zwalm. Bij de totstandkoming van het plan werd samengewerkt met afdeling Land (financiering en administratie), afdeling Bos en Groen (beheerder Meilegempunt), natuurlandpunt (voor het beheer van Grootmeers) en het provinciaal archeologisch museum (inrichting Kousterken).

Contactadressen

AMINAL Oost-Vlaanderen

Gebroeders Van Eyckstraat 2-6, 9000 Gent

- Afdeling Natuur

ir. Viviane Vanden Bil, tel. 09/265.46.40

- Afdeling Land

ir. Marc Meerschman, tel. 09/265.46.33

- Afdeling Bos en Groen

ir. Paul Vandenabeele, tel. 09/265.45.82

Administratie Waterwegen en Zeewezen

Afdeling Bovenschelde

Nederkouter 28 - 9000 Gent

Herman De Clerck, tel. 055/23.24.72

Vlaamse Landmaatschappij

Provinciale afdeling Gent

Ganzendries 149, 9000 Gent

Els Seghers, communicatieverantwoordelijke

tel. 09/244.85.03, e-mail: els.seghers@vlm.be

Provincie Oost-Vlaanderen

Dienst Communicatie

Gouvernementstraat 1, 9000 Gent

Julie Clément, communicatieambtenaar

tel. 09/267.82.16, e-mail: communicatie@oost-vlaanderen.be

Provinciaal Natuureducatief Centrum "De Kaaihoeve"

Oude Scheldestraat 16, 9630 Zwalm

dr. Mark Alderweireldt

tel. 055/49.67.96, e-mail: kaaihoeve@oost-vlaanderen.be

Mola - Provinciaal Molencentrum

Kasteel 'Puyenbrug', 9185 Wachtebeke

Walter Van den Branden, conservator

tel. 09/342.42.40, e-mail: mola@oost-vlaanderen.be

Provinciaal Archeologisch Museum

Paddestraat 7, 9620 Zottegem - Velzeke

Marc Rogge, hoofdconservator

tel. 09/360.67.16, e-mail: pamzov@oost-vlaanderen.be

Gemeentebestuur van Zingem

A. Amelotstraat 53, 9750 Zingem

Wim Vanhuele, milieumambtenaar

tel. 09/384.27.21, e-mail: milieudienst@zingem.be

Gemeentebestuur van Zwalm

Zuidlaan 36, 9630 Zwalm

Luc Van Der Beken, gemeentesecretaris, tel. 055/48.05.82

Gemeentebestuur van Gavere

Markt 1, 9890 Gavere

Dienst Ruimtelijke Ordening en Milieu

Henk Dujardin

tel. 09/384.53.11, e-mail: technische.dienst@gavere.be

Natuurlandpunt

Kern Zingem

Amelotstraat 48, 9750 Zingem

André Vandecapelle

tel. 09/384.29.73, e-mail: a.vandecapelle@tijd.com

info@natuurlandpunt.be

colofon

- VU: ir. R. de Paepe administrateur-generaal wnd.,
VLM - Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel
- oplage: 10.000 exemplaren op milieuvriendelijk papier
- redactie, foto's en vormgeving: VLM Gent
- extra exemplaren: Vlaamse Landmaatschappij,
Ganzendries 149, 9000 Gent

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ
DE ZORG VOOR DE OPEN RUIMTE IN VLAANDEREN

natuurlandpunt